

KRENULO JE!

Uz 1. sajam suvremene umjetnosti u Koprivnici

Marijan Špoljar
Koprivnica

Privatno poduzetništvo u galerijskoj djelatnosti u Hrvatskoj postoji tek sedam, osam godina. U tom kratkom vremenu, opterećenom k tome još i političkim i socijalnim potresima, a naposljetku i ratom, nisu se mogli profilirati ni zakonski, ni statusni niti pak konceptijski okviri djelovanja. Tek se u posljednje vrijeme naziru neki jasniji pomaci pa se različite "trgovine", "dućani", "saloni" i "agencije" uistinu transformiraju u galerije, sa svim pripadajućim oznakama koje takvi prostori moraju imati. Nitko se, dakako, ne zavarava: to je samo neznatni, trenutačno vidljivi vrh, dok se ispod krije niz neriješenih organizacijskih, zakonskih, cehovskih, tržišnih i drugih problema čija su razrješenja jedva na vidiku. Izoliranim, pojedinačnim nastojanjima ona se zadugo neće riješiti, pa je inicijativa koprivničke Galerije S, da se organizira inicijalni skup jednog broja privatnih galerija, pokušaj da se zajednički odrede prema nagomilanim problemima, ali i da istaknu svoju organizacijsko-stručnu samosvijest. U središtu koprivničkog skupa bio je 1. sajam suvremene umjetnosti. On je održan u prostorijama Galerije Koprivnica, od 6. do 9. lipnja 1996. godine, a sudjelovali su predstavnici sedam privatnih galerija iz Hrvatske, koje su poznate po kriterijima visoke profesionalnosti i standardiziranog profila izlagačke aktivnosti.

Kada se vidi popis autora, upućenima je jasno da je riječ o galerijama čiji je program pretežno usmjeren prema radu s umjetnicima suvremene orijentacije. Tako je Galerija Beck iz Zagreba ponudila autore koji pripadaju samom vrhu suvremene hrvatske umjetnosti: od Jevšovara, Kožarića i Sedera, preko Edite Schubert, Jelene Perić i Nine Ivančić do Kipkea, Sokića, Demura i Jerkovića. Galerija Hajdarović "provincijska" je samo u užem zemljopisnom smislu: po svemu ostalom to je visoko profilirana privatna institucija koja je na koprivničkom Sajmu izlagala radove Kipkea, Artukovića, Rončevića i Jurića. Zagrebačka Galerija "Arteria" pak okupila je krug autora koji čine njezino "čvrsto jezgro" (Artuković, Kuliš, Vrkljan, Bućan, Lapuh). Domaćin, Galerija S predstavila je, u konceptijski homogenu postavu, sljedeće autore: Sunčanicu Tuk, Vlastu Delimar, Marijana Molnara, Petra Baričevića, Balažina, Muckoa i Vinceka. Križevački "Ars" ponudio je autore kontinuiteta, slikare Radića i Meglića i kipara Matijeveća. Galerija Kovačić-Macolić iz Varaždina radove svojih vlasnika, a "Arh Gall" iz Čakovca svoga "kućnog" autora, kipara Vaska Lipovca u službenom i Petercolove i Richterove radove u neslužbenom dijelu.

Prvi sajam suvremene umjetnosti većim je dijelom funkcionirao po zamišljenim principima sajamske manifestacije: uz izlaganje umjetnina, u improviziranim "boksovima", tu se pokušavalo ponešto i prodati, održani su manji stručni skupovi (o poreznoj politici, primjerice), promocije knjiga s područja umjetnosti, a bilo je mnoštvo prilika i za neformalno druženje umjetnika, galerista, kritičara i novinara.

Koprivnički sajam pokazao je da su takvi skupovi potrebni i kao kulturna i kao tržišna i kao strukovna manifestacija. Posredno, takve će manifestacije rezultirati daljnjim profiliranjem privatnih galerija, kako po vrstama umjetnosti, poetikama i grupacijama umjetnika tako i po cijenama kojima će privlačiti različite kategorije publike i kupaca, te tako stvarati jasnije odnose na tržištu. Već sada desetak-petnaestak galerijskih prostora i

prodavaonica umjetnina u Hrvatskoj ima razradenu strategiju izlagačke prakse, osmišljene promotivne aktivnosti i ujednačen sastav "svojih" autora, što sve skupa može jamčiti lakši put za kupca i ulagača i sigurniji plasman za umjetnike i galeriste. Na sljedećim je Sajmovima da tu praksu podrže i iniciraju nove oblike kulturnog i komercijalnog djelovanja.

Detalj s 1. sajma suvremene umjetnosti u Koprivnici (6.-9. lipnja 1996.)

Summary:

At last!

(The first fair of contemporary art in Koprivnica)

Marijan Špoljar

Private enterprise in galleries has existed in Croatia for only the past seven or eight years, but in that short period neither the legal, nor the status-oriented, nor the conceptual framework of operations could take shape. The initiative of Gallery S in Koprivnica to organise an initial gathering of private galleries is an attempt make a joint effort to deal with the accumulated problems and to stress their organisational and professional awareness. For the most part the first fair of contemporary art in Koprivnica functioned according to the proposed principles of a fair, and it demonstrated that these gatherings are necessary both as cultural and as trading and professional events. These events will indirectly result in the further development of profiles of private galleries.